

Sådan fodrer du føllet i det 1. leveår

Det er forår og tiden, hvor en masse dejlige føl kommer til verden. Men har du styr på, om – og i så fald – hvordan dit føl bør fodres?

Naturen ved bedst... og dog?

Naturen har givet føllet verdens bedste "startfoder" til rådighed – nemlig hoppens mælk. Derfor starter en optimal fodring af føllet faktisk ved at give hoppen et godt foder, så hun laver tiltrækkeligt næringsholdig mælk. Føllet vil typisk die hos sin mor i cirka 6 mdr., indtil det fravænnenes.

Men faktisk er det en rigtig god at lære føllet at spise følfoder allerede, når det er cirka 3 uger gammelt og begynder at vise interesse for, hvad dets mor får i krybben. Det skal ikke være de store mængder følfoder det lille føl tilbydes. Afhængig af hesterace/type vil nogle håndfulde foder som oftest være nok, til de helt unge føl. Fordelene ved at lære det unge føl at spise følfoder fra en krybbe/spand i en ung alder er værd at overveje:

- Føllets tarmflora vænnes langsomt til det foder føllet skal have ved fravænning. Det nedsætter risikoen for fordøjelsesforstyrrelser ved fravænning.
- Der vil være en kendt rutine omkring fodring i forbindelse med fravænning, hvilket kan reducere stress ved fravænning.
- Det kan være lettere at sikre at føllet vokser jævnt.
- Hvis hoppen af en eller anden grund producerer utilstrækkelig mælk, vil det være lettere at supplere føllet med foder, når føllet er vant til at æde det.
- Hvis det skulle ske at hoppen dør, vil det være en mindre omvæltning for føllet at få følfoder i større mængder, hvis det er vant til det. *OBS: afhængig af føllets alder vil der naturligvis skulle gives mælkeerstatning eller særligt følstart-foder (og/eller evt. forsøge at finde en ammehoppe)!*

Raceforskelle

Der findes mange forskellige slags følfoder. Der er nogle få produkter som er målrettet til føl, der mister deres mor. Det bør kun anvendes til de føl der har mistet deres mor, eller i samråd med dyrlægen, hvis hoppen ikke laver nok mælk. Almindeligt følfoder er det, som jeg råder til man giver nogle håndfulde af til føllet, som forsøger at æde hoppens foder. Man bør meget langsomt øge mængden af det, jævnfør den vejledning, der bør stå på fodersækken.

Følfoder er lavet til at tilgodese føllets (og den unge plags) ekstra behov for næringsstoffer til vækst, typisk fra omkring 4-6 måneders alderen, hvor hoppens mælke kvalitet daler og føllet naturligt vil æde en mere fiberbaseret kost (græs, grovfoder). Et følfoder skal særligt tage højde for at kunne udligne grovfoderets utilstrækkelige indhold af foderenheder, aminosyrer, men også mineraler og vitaminer. Selvom du har fundet et grovfoder af topkvalitet og tilbyder det ad libitum er det sjældent at det unge føl, der er under 1 år gammelt, kan æde tilstrækkelige mængder af det, til at få dækket sine behov for næringsstoffer.

Der er naturligvis forskelle på de forskellige hesteracer og –typer. Jo mere varmblodede heste, jo større er behovet for ekstra foderenheder til vækst og huld. Men fordi at føl af nøjsom type, (de fleste ponyracer, islænder m.fl.) ikke har brug for ekstra mange (men alligevel nogle) foderenheder til både huld og vækst, er det ikke ensbetydende med, at de ikke har brug for næringsstoffer i form af aminosyrer, mineraler og vitaminer. For det har de! Her er det så bare vigtigt at vælge et følfoder der er mere drøjt i brug.

Det er vigtigt at bemærke, at følfoder normalt bør bruges efter den anvisning der står på fodersækken. Giver du mindre end anført, er der særlig risiko for mangel af aminosyrer/protein, men også mineraler og vitaminer i foderplanen.

Et velfodret føl er harmonisk i sin vækst

Et føl og en plag for den sags skyld bør altid se harmonisk ud, under dets opvækst. Hvis et føl/en plag vokser i ryk og fx pludseligt bliver væsentligt højere bagtil, eller får tykkere led, er det generelt tegn på, at det ikke får tilstrækkeligt næringsstoffer. At det er en normalt accepteret opfattelse, at føl og plage vokser i ryk, og er grimme og uharmoniske at se på, gør ikke, at det er optimalt i forhold til dets vækst. Hvis du oplever det, vil jeg anbefale, at du søger hjælp hos en dygtig faguddannet foderkonsulent.

Skrevet af Louise Pedersen fra Hestezonen.dk